

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας ΑΚΤΗ. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοϊζίδου Πολιτικός Μηχανικός/ Ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοϊζίδης, Χημικός Μηχανικός - Μηχανικός Περιβάλλοντος και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της ΑΚΤΗΣ, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της ΑΚΤΗΣ και της EuroLife.

www.akti.org.cy,

Για τις απόψεις/ σχόλια/ εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

ΥΠΟΥΡΓΟΙ, ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΑΔΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΕΡΓΑ.

Οι ακτές μας έχουν ξεπεράσει τα όριά τους.

Της Ξένιας Ι. Λοϊζίδου

Τον τελευταίο καιρό άρχισαν να εμφανίζονται διάφορα «καινοφανή», πρωτόγνωρα προβλήματα, σε διάφορες ακτές της Κύπρου: στον Κάτω Πύργο Τηλλυρίας, γέμισε το αλιευτικό καταφύγιο με μέδουσες και απειλείται πληθυσμιακή έκρηξη (αν δεν έχει γίνει ήδη μέχρι τη δημοσίευση αυτού του άρθρου). Πιθανότερος ύποπτος: οι κυματοθραύστες που κατασκευάστηκαν πρόσφατα. Στη Λεμεσό, προβλήματα ποιότητας νερού έχουν εμφανιστεί στο Παλιό Λιμάνι, λόγω της αλλαγής των παράκτιων ρευμάτων και της θαλάσσιας δυναμικής, από την κατασκευή του τεράστιου κυματοθραύστη της Μαρίνας. Στον Κόλπο των Κοραλλίων εξαφανίστηκε η άμμος από την διάβρωση, λόγω των πολλαπλών κατασκευών που έγιναν εντός της ενεργού ζώνης του κύματος τα τελευταία χρόνια. Στο Fig Tree, το προς βορρά τμήμα του κόπου έχει αποψιλωθεί από άμμο, ως αποτέλεσμα εκβραχισμών και ακατάλληλων παράκτιων κατασκευών. Όλα αυτά τα φαινόμενα, όπως και άλλα πολλά, είχαν προβλεφτεί από ειδικούς επιστήμονες, της γράφουσας συμπεριλαμβανομένης, αλλά οι ενστάσεις μας δεν εισακούστηκαν. Στην περίπτωση π.χ. της Μαρίνας Λεμεσού, η μελέτη που είχε υποβληθεί από την ιδιοκτήτρια εταιρεία (περιβαλλοντική και μελέτη μορφολογίας της παράκτιας ζώνης), ισχυριζόταν ότι

δεν θα υπάρξει ΚΑΜΙΑ επίπτωση στον Κόλπο της Λεμεσού από την κατασκευή της Μαρίνας. Ήταν προφανές σε κάθε εξειδικευμένο επιστήμονα, ότι δεν είναι δυνατό ένας κυματοθραύστης τόσο μεγάλους μεγέθους να μην έχει τεράστιες επιπτώσεις, ιδιαίτερα αφού παρεμποδίζει την σημαντική κατεύθυνση πρόσπτωσης του κυματισμού, τη νοτιοδυτική. Οι ενστάσεις αυτές δεν λήφθηκαν υπόψη, οι μελέτες εγκρίθηκαν από τα αρμόδια τμήματα, και η κατασκευή άρχισε. Τα προβλήματα άρχισαν ήδη να φαίνονται: προβλήματα νερού στο Παλιό Λιμάνι, αρχές ανακατανομής της άμμου στην τουριστική ακτή της Λεμεσού, που είναι ιδιαίτερα ευάλωτη σε προβλήματα ποιότητας νερού, αφού είναι περικλειστη από κυματοθραύστες. Και αν υπάρξει και κάποια πληθυσμιακή έκρηξη θαλασσιών ειδών, όπως π.χ. οι τσούχτρες στον Κάτω Πύργο, τότε τι θα γίνει; Πως αναστρέφονται αυτά τα φαινόμενα; Είναι δυνατό να κατασκευάζονται τόσο μεγάλα έργα στις πιο τουριστικές μας περιοχές; Και παρεμπιπτόντως, έχει εγκατασταθεί σύστημα παρακολούθησης των φυσικών παραμέτρων στην περιοχή της Λεμεσού, δαπάναις της ιδιοκτήτριας εταιρείας της Μαρίνας; Μια μικρή αποβαθρούλα αν αιτηθείς να κάνεις, οι αρμόδιοι σε τρελαίνουν στους όρους. Θα επανέλθουμε για το θέμα αυτό.

Στην Αγία Νάπα, με την κατασκευή της νέας Μαρίνας να δείτε τι έχει να γίνει: εκεί καταστρέφεται ένα πολυτιμότερο, μοναδικής ομορφιάς και οικολογικής σημασίας, τμήμα της παράκτιας ζώνης της Αγίας Νάπας, που αποτελεί και μείζον πόλο έλξης για τους επισκέπτες.

Καταστρέφουμε λοιπόν, την «πηγή» του τουρισμού μας για να προωθήσουμε τι; Γιατί τον ναυτικό τουρισμό δεν τον προωθούμε με τις Μαρίνες αυτές, οι οποίες στην πραγματικότητα δίνουν την δυνατότητα στους επιχειρηματίες γης, να ανακτήσουν στεριά, να κατασκευάσουν πανάκριβες επαύλεις μέσα στη θάλασσα και να λειτουργήσουν ξενοδοχεία και άλλες χερσαίες αναπτύξεις, σε περιοχές που αλλιώς δεν θα επιτρεπόταν. Προσωπικά δεν είδα κάτι να γίνεται για την προώθηση του ναυτικού τουρισμού, ούτε σε επίπεδο πολιτικής, ούτε επί της ουσίας, με την προώθηση «γαλάζιων» μέτρων ανάπτυξης.

Ένα μείζον θέμα είναι αυτό των ευθυνών: αποδίδονται ευθύνες στους μελετητές για αστοχία των μελετών τους; Αποδίδονται ευθύνες στις ελεγκτικές υπηρεσίες του κράτους γιατί έδωσαν εγκρίσεις; Κανείς δεν έχει ευθύνη στον τόπο μας. Τα λάθη όμως τα πληρώνει πάντα ο φορολογούμενος. Ως Επιμηθείς ερχόμαστε να ψάχνουμε λύσεις για ανατροπή τετελεσμένων. Δεν είναι εύκολο και σίγουρα είναι πανάκριβο.

Μαθαίνουμε ότι υπάρχουν μεγάλες πιέσεις από πολλούς επιχειρηματίες, για να δοθούν άδειες για παράκτια έργα, με αιτιολογικό την ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος «τώρα με την κρίση», όπως π.χ. κατασκευή κυματοθραυστών σε περιοχή, που ήδη έχουν

αποφανθεί τα αρμόδια κρατικά τμήματα πριν από 2 χρόνια, ότι δεν πρέπει να επιτραπεί αυτή η κατασκευή, αίτηση για Μαρίνα σε περιοχή της Πάφου που επίσης έχει απορριφθεί στο παρελθόν, και άλλα. Θα επανέλθουμε. «Τώρα με την κρίση» φορτώστε και κάτι θα κάτσει. Όμως η οικονομία δεν καταρρέει μόνο με τις τράπεζες, καταρρέει και από τη ληστρική προσέγγιση που έχουμε στους φυσικούς μας πόρους.

Προσοχή στα παράκτια έργα. Οι ακτές μας είναι ζωή για Κύπρο. Δεν μπορούμε να τις υποθηκεύουμε, να τις καταστρέφουμε, για ιδιωτικά συμφέροντα, αν πρώτα δεν διασφαλίζεται το Δημόσιο συμφέρον. Έργα πρέπει να γίνονται, αλλά να γίνονται τα σωστά έργα, με τη σωστή χωροθέτηση και για τους σωστούς λόγους. Αν καταρρεύσουν οι ακτές μας, πάει η ...εναλία γη. Η φέρουσα ικανότητα της παράκτιας ζώνης μας, χτυπάει κόκκινο. Πολιτικοί μας, φέρετε ευθύνη για τις παρεκκλίσεις. Προσοχή!

Ζω σε ένα τόπο ... με όμορφα φράγματα!

Περνούσαμε πρόσφατα από το φράγμα της Κανναβιού στην Πάφο. Μα τι ομορφιά! Θα μπορούσε να πει κανείς ότι βρίσκεται στην Ελβετία!!! Μόνο που στην Ελβετία θα υπήρχε κάπου μια αποβαθρούλα, ποδήλατα νερού για βόλτα μέσα στη λίμνη, ένα μικρό κεντράκι για καφέ, μονοπάτια, ενημέρωση για την φύση και πολλές άλλες ήπιες δραστηριότητες, με μεγάλες όμως δυνατότητες για την τοπική οικονομία. Το Τμήμα Υδάτων έχει την πολιτική του και τους λόγους του, που δεν επιτρέπει τέτοιου είδους δραστηριότητες στους υδατοφράκτες μας. Μήπως όμως ήρθε ο καιρός να επανεξεταστεί το θέμα; Με αυστηρό καθορισμό του είδους των δραστηριοτήτων, απαγόρευση των μηχανοκίνητων σκαφών που αφήνουν υπολείμματα καυσίμων, προώθηση δράσεων περιβαλλοντικών, αυστηρό έλεγχο. Τα φράγματά μας είναι οι μόνες «λίμνες» που έχουμε στα βουνά της Κύπρου. Μπορούμε να τα απολαμβάνουμε, να τα χαιρόμαστε! Μπορούν να αποτελέσουν πολλαπλώς μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης. Μην εμμένουμε σε αγκυλώσεις, μην χάνουμε το δάσος για το δέντρο! ΞΛ

Μικρές περιπλανήσεις ... στις όμορφες παραλίες μας με τις χελώνες!

Ήρθαν και φέτος οι χελώνες, πολλές χελώνες στις παραλίες μας! Σχεδόν 40 χρόνια, ο Ανδρέας Δημητρόπουλος και η Μυρούλα Χαρζηχριστοφόρου δίνουν τη μάχη για να σωθεί αυτό το θαλάσσιο είδος, που απειλείται με εξαφάνιση! Φαίνεται, ευτυχώς, το πετυχαίνουν! Εμείς τα χαιρόμαστε τα χελωνάκια στη Λάρα, καμαρώνουμε τον αιώνιο έφηβο Δημητρόπουλο που τα φροντίζει με τόση αγάπη, περιεργάζονται οι κόρες μας τα τσόφλια από τα αυγά τους, χορεύουν στο κύμα και, ναι! Η ζωή είναι ωραία, και υπάρχει χώρος για όλους! ΞΛ